

auktion. Når den nye pantnaver venter med at udbetale lånet, til hans ret er tinglyst — hvad en pantnaver praktisk talt altid vil gøre bl. a. af hensyn til risikoen for, at debitor sælger ejendommen i mellemtiden — er han sikret. Pantbrevet vil nemlig i så fald ikke kunne udslettes mod løs kvittering fra statskassen, idet denne ikke længere er „den ifølge tingbogen berettigede“.

Det vil teknisk være vanskeligt gennemførligt at indføje en bestemmelse i samtlige statslånslove om, at de pågældende pantbreve, når de er indfriet, ikke kan sættes i omløb igen. Der er tale om et meget stort antal love, hvoraf mange har udspillet deres rolle, bortset fra at pantbrevene stadig står tinglyst, indtil lånet er afviklet. Hertil kommer, at lovforslaget i sig selv fører til det ønskede resultat. Den, der modtager et kvitteret, men „genoplivet“ statskaspantebrev til sikkerhed for et nyt lån, må nemlig, såfremt loven ændres som foreslået, være forberedt på, at pantbrevet allerede kan være eller senere blive udslettet på grundlag af en løs kvittering. Han må derfor enten afstå fra denne fremgangsmåde eller i hvert fald vente med at udbetale lånet, til han har fået sin egen ret tinglyst. Er pantbrevet i forvejen aflyst, afsløres forholdet straks, når han sender det til lysning, og er det ikke aflyst, vil det heller ikke senere kunne blive aflyst på grundlag af løs kvittering, jfr. ovenfor. Man indfører i virkeligheden på dette begrænsede område blot samme regel for statskaspantbreve, som allerede gælder for skadesløsbreve. Det er fast antaget, at disse (hvis intet andet er tinglyst — den såkaldte „originalklausul“) kan slettes mod løs kvittering. Den, der erhverver et skadesløsbrev, må derfor, før han betaler, sikre sig, at udslettelse ikke er sket, og ved tinglysning af sin egen ret sikre sig imod, at udslettelse sker på grundlag af løs kvittering fra den oprindelige i tingbogen indførte kreditor.

Bestemmelsen om, at udslettelse kan ske „efter dommerens bestemmelse“, tager i første række sigte på at give dommeren mulighed for at udskille atypiske tilfælde. Hvis f. eks. en lokal statsinstitution for et rent privatretligt erstatningskrav mod en leverandør har fået pant i dennes ejendom, kan det tænkes, at pantbrevet udstedes til

„statskassen“. Dommeren bør imidlertid ikke være tvunget til uden videre at udslette et sådant pantebrev mod løs kvittering.

Nægter en dommer uden tilstrækkeligt grundlag at aflyse et pantebrev, kan man udnytte den i motiverne nævnte adgang til at påkære afgørelsen til landsretten, jfr. tinglysningslovens § 36.

2. Bør ordet „udslettes“ i forslaget § 1, nr. 1 (om ændring af tinglysningslovens § 11), ikke ændres til: „aflyses“?

Ministerens herpå afgivet følgende besvarelse:

Ændring af „udslettes“ til „aflyses“ i det foreslåede 2. pkt. vil ikke stemme med sprogbrugen i § 11 i øvrigt. Både § 11, stk. 1 og stk. 2, taler om „udslettelse“. Tinglysningsloven bruger ganske vist „udslettelse“ og „aflysning“ nogenlunde i flæng; § 9, stk. 1, § 17 og § 40 taler således om aflysning, men sondringen er uden betydning, og en ændring, der i givet fald måtte omfatte hele § 11, kan give anledning til spekulationer over formålet med ændringen. Specielt med hensyn til afgiftsberegningen, herunder bekræftelsesvederlaget, bemærkes, at tinglysningsafgiftslovens § 16, stk. 1, taler om „aflysning og udslettelse“ af et tinglyst dokument. Bekendtgørelse nr. 280 af 12. december 1957 om bekræftelsesvederlag ved tinglysning fastsætter derimod bekræftelsesvederlaget for hvert „aflyst“ dokument. Alligevel står det ganske fast, at der skal betales bekræftelsesvederlag også ved „udslettelse“ af pantbreve, hvad enten dette sker ved fremlæggelse af pantbrevet i kvitteret stand eller på grundlag af løs kvittering.

Efter sammenhængen med de øvrige bestemmelser i § 11 er det en selvfølge, at kvitteringen skal indføres i dagbogen, ligesom der efter reglen i tinglysningslovens § 9, stk. 1, skal leveres genpart af kvitteringen. Dette har f. eks. altid været antaget for så vidt angår skadesløsbreve, der efter tinglysningsanordningens § 16 kan udslettes mod løs kvittering.

3. Bør der ikke ske en tilføjelse til forslaget § 1, nr. 2 (om ændret affattelse af tinglysningslovens § 40, stk. 1), gående ud på, at bestemmelsen i forslaget sidste punktum også finder anvendelse, såfremt et konkursbo eller gældsfrågælsesbo underhånden foretager salg af en fast ejendom?

Ministerens er enig heri og stiller med ud-